

Sygn. akt II Cz 947/13

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2013r

Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy
w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anatol Gul

Sędziowie: SO Piotr Rajczakowski

SO Aleksandra Żurawska

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2013 r. w Świdnicy

na posiedzeniu niejawnym

zażalenia dłużnika D. C. na postanowienie Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 19 sierpnia 2013r, sygn. akt I Co 1270/13

w sprawie egzekucyjnej z wniosku wierzyciela (...)w W.

przeciwko dłużnikowi D. C.

o świadczenie pieniężne / sygn. akt kom. KM 3312/12 /

p o s t a n a w i a:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kłodzku.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 sierpnia 2013r Sąd Rejonowy w Kłodzku oddalił skargę D. C. na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kłodzku H. S., w której dłużnik domagał się zwolnienia spod zajęcia rachunku bankowego. W uzasadnieniu rozstrzygnięcia Sąd stwierdził, że przepis art. 831 § 1 pkt 6 kpc wyłącza spod egzekucji świadczenia z pomocy społecznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej. Komornik zaskarżoną czynnością nie dokonał jednak zajęcia tego rodzaju świadczeń, lecz rachunku bankowego dłużnika. Egzekucja z takiego rachunku nie podlega ograniczeniom z art. 831 § 1 pkt 6 kpc, gdyż zarówno wynagrodzenie za pracę jak i inne świadczenia po ich wpływie na rachunek bankowy dłużnika przekształcają się w środki zgromadzone na rachunku bankowym, a zajęciu podlega wierzytelność z rachunku bankowego, a nie świadczenie z pomocy społecznej. Środków gromadzonych na rachunku bankowym pochodzących z wynagrodzenia za pracę nie chronią ograniczenia egzekucyjne przewidziane w kodeksie pracy / art. 87 kp/. Podobnie zasada ta- w ocenie Sądu I instancji- dotyczy środków tytułem świadczeń z opieki społecznej. Przedmiotem egzekucji z rachunku bankowego jest wierzytelność posiadacza rachunku bankowego wynikająca z umowy rachunku bankowego, na którą składają się roszczenia posiadacza rachunku o wypłatę odpowiedniej, znajdującej się na rachunku, kwoty pieniężnej. Zajęciu podlega wierzytelność pieniężna dłużnika wobec banku, a nie rachunek bankowy. Zdaniem Sądu Rejonowego nie ma znaczenia pochodzenie środków na rachunku bankowym. W celu zapewnienia dłużnikowi egzekwowanemu minimum egzystencji art. 54 prawa bankowego, stanowi, iż środki pieniężne znajdujące się na rachunkach oszczędnościowych, rachunkach oszczędnościowo-rozliczeniowych oraz rachunkach terminowych lokat oszczędnościowych jednej osoby, niezależnie od liczby zawartych umów, są wolne od zajęcia na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego do wysokości trzykrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku. Jednakże z uwagi na to, że skarżący nie podnosił naruszenia

przez komornika przepisów prawa bankowego, a jedynie powołał się na ochronę z art. 831 kpc, który- zdaniem Sądu I instancji -nie znajduje w niniejszej sprawie zastosowania, skarga podlegała oddaleniu.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wniósł dłużnik zarzucając, iż niezrozumiałym dla niego jest fakt, że Sąd z jednej strony uznał, iż świadczenia przyznane z opieki społecznej nie podlegają zajęciom komorniczym, a jednocześnie oddalił skargę, powołując się na brak zarzutu naruszenia przepisów prawa bankowego. Zdaniem skarżącego, skoro Sąd Rejonowy ustalił, iż działania komornika faktycznie naruszają prawa dłużnika, ale z innego przepisu niż wskazany w skardze, z urzędu powinien przychylić się do takiej skargi. Zwłaszcza, że brak działania Sądu pozostawia dłużnika bez środków do życia. Skarżący zarzucił także, że nie jest prawnikiem, nie zna prawa bankowego i nie wiedział, że komornik narusza jego prawa nie stosując przepisu art. 54 prawa bankowego. Podkreślił także, iż środki zgromadzone przez niego na rachunku bankowym nigdy nie przekroczyły wyznaczonego w art. 54 prawa bankowego limitu, wobec czego nie podlegały zajęciu w ogóle, co uzasadnia skargę w całości. Na koniec skarżący podniósł, że komornik powinien pouczyć go o możliwości ochrony przeciwegzekucyjnej na podstawie art. 54 prawa bankowego, gdyż doskonale zdawał sobie sprawę, iż dłużnika nie stać na ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył:

Zażalenie podlegało uwzględnieniu. Co prawda należy zgodzić się z Sądem Rejonowym, że w niniejszej sprawie przepis art. 831 § 1 pkt 6 kpc nie mógł mieć zastosowania, gdyż z jego treści wynika, że świadczenia z tytułu pomocy społecznej podlegają ochronie tylko do czasu ich otrzymania przez dłużnika. Wyjątek ustanowiony w § 2 tegoż przepisu dla sum i świadczeń w naturze już wypłaconych lub wydanych nie dotyczy bowiem świadczeń z tytułu pomocy społecznej. Redakcja przepisu art. 831 kpc dowodzi więc, że ustawodawca wykazał troskę o jego jednoznaczność; w wypadku odstępstwa od ogólnej zasady wyłączeń spod egzekucji niektórych wierzytelności podał wyraźnie wyjątki, do tych jednak nie należą- jak to już wyżej stwierdzono- świadczenia z pomocy społecznej, które zostały już wypłacone / patrz: uchwała- zasada prawna SN z dnia 17.12.1981r, III CZP 32/81, opubl. LEX nr 2746 /. W sytuacji gdy świadczenia z pomocy społecznej zostały- tak jak miało to miejsce w niniejszej sprawie- wypłacone dłużnikowi poprzez przelanie ich na rachunek bankowy uprawnionego, nie podlegają one wyłączeniu spod egzekucji na podstawie wyżej wskazanego przepisu. Nie oznacza to jednak, że prawa dłużnika nie mogą być chronione w oparciu o inne przepisy. Nie można zgodzić się z poglądem Sądu Rejonowego, że jeśli D. C.w skardze na czynność komornika nie powoływał się na przepisy prawa bankowego, to Sąd rozpoznając skargę nie może brać pod uwagę takiego naruszenia prawa. Skarga na czynności komornika jest bowiem zasadniczym środkiem odwoławczym w postępowaniu egzekucyjnym i wydaje się oczywistym, że rozpoznając taki środek Sąd z urzędu powinien wziąć pod uwagę wszelkie naruszenia prawa materialnego, zwłaszcza, że zgodnie z art. 759 § 2 kpc Sąd nawet z urzędu może wydawać komornikowi zarządzenia zmierzające do zapewnienia należytego wykonania egzekucji oraz usuwać spostrzeżone uchybienia. Mając więc na uwadze powyższe okoliczności należało przyjąć, że Sąd Rejonowy nie rozpatrując skargi w kontekście naruszenia przepisu art. 54 prawa bankowego, nie rozpoznał istoty sprawy, stąd też zaskarżone postanowienie musiało podlegać uchyleniu – art. 386 § 4 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 13 § 2 kpc. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji zwróci się do (...) SA- (...)w K.celem ustalenia jakiej wysokości i z jakiego tytułu środki pieniężne posiada na swoim rachunku dłużnik oraz czy podlegają one zwolnieniu spod egzekucji na podstawie art. 54 prawa bankowego, mając na uwadze, iż przywilej ten ma charakter jednorazowy. Dopiero po uzyskaniu tych informacji i ocenie całokształtu okoliczności sprawy, Sąd Rejonowy wyda w zgodzie ze wspomnianym już wyżej przepisem prawa bankowego stosowne orzeczenie.